בית המשפט המחוזי בירושלים
ישראלי נ' זנלכל בעמ
ת"צ 54836-05-17
סוג עניין: תובענה ייצוגית לפי חוק להגנת הצרכן
תאריך פתיחה: 25 מאי 2017
רמת חיסיון: פתוח לציבור

תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010
טופס 3
(תקנה 19)

הודעה למנהל בתי המשפט[1]

לכבוד
מנהל בתי המשפט

הנדון: הודעה לפי חוק תובענות ייצוגיות

מספר תיק:

בבית משפט: מחוזי ירושלים

שמות הצדדים: 1. יונתן ישראלי באמצעות ב"כ עו"ד אנגור דוד
2. באמצעות ב"כ
3. באמצעות ב"כ

נגד

זנלכל בע"מ, ח.פ. 520034208 באמצעות ב"כ

בית משפט המחוזי בירושלים
25-05-2017
התקבל / נבדק
חתימה
(118)

פרטי המודיע:

שם: עו"ד דוד אנגור

כתובת: הבונים 2 אזור התעשיה פולג, ת.ד 8126 נתניה 4250451

תפקיד בהליך: ☐ תובע ☐ נתבע ☒ ב"כ תובע ☐ ב"כ נתבע ☐ חבר קבוצה ☐ אחר

זאת הודעה על:

☒ הגשת בקשה לאישור לפי סעיף 6(א) לחוק; הגדרת הקבוצה לפי הבקשה: "כל צרכן אשר רכש סירופ משקה מתוצרת המשיבה מסידרת "מיצמין" ואשר רשימת רכיביו הכילה את תוסף המזון סוכרלוז E-955 וזאת מבלי שהמשיבה גילתה לציבור הצרכנים את מטרתו הטכנולוגית של הרכיב ו/או כי המדובר בממתיק"; מועד הגשת הבקשה: 24.05.2017; שאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי הבקשה: האם המשיבה הפרה את הדין לעניין סימון רכיבי המוצר; תמצית הבקשה לאישור התובענה: הטעיית ציבור הצרכנים עקב אי סימון כדין; הסעד המבוקש: צו עשה, צו הצהרתי, סעד כספי; הסכום או השווי המשוערים של תביעותים של כל הנמנים עם הקבוצה: 3,000,000 [סה"כ 20 מילים];

☐ החלטת בית משפט להתיר צירוף של אדם לקבוצה לפי סעיף 10(ב) לחוק;

☐ החלטת בית משפט בדבר אישור תובענה ייצוגית או בדבר דחייה של בקשה לאישור לפי סעיף 14: הגדרת הקבוצה לפי סעיף 14(א)(1): ; עילות התובענה והשאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי סעיף 14(א)(3): ; הסעדים הנתבעים: [סה"כ 20 מילים];

☐ החלטת בית המשפט ולפיה ניתן להגיש בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום תובע מייצג או בא כוח מייצג לפי סעיף 16(ד)(1) לחוק;

☐ לא הוגשה לבית המשפט, בתוך התקופה שקבע, בקשה למינוי תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום כל התובעים המייצגים או כל באי הכוח המייצגים בתובענה ייצוגית אשר בית המשפט אישר את הסתלקותם או מצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם לפי סעיף 16(ד)(2 לחוק;

☐ הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיף 18(ג) לחוק;

☐ החלטת בית משפט בכל הנוגע להסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק;

☐ אחר:

---

[1] פורסם ק"ת תש"ע מס' 6915 מיום 29.7.2010 עמ' 1442.

להודעה זו מצורפים המסמכים האלה:

1. בקשת אישור
2. כתב תביעה
3. תצהירים
4. נספחים
5.

תאריך 25/05/2017

חתימה

בבית המשפט המחוזי
ירושלים

בעניין:

יונתן ישראלי ת.ז. 025686411

התובע

ע"י ב"כ עו"ד דוד אנגור ו/או שלומי רהט

בית המשפט המחוזי בירושלים
ישראלי נ' זנלכל בעמ
ת"צ 54836-05-17
סוג עניין: תובענה ייצוגית לפי חוק להגנת הצרכן
תאריך פתיחה: 25 מאי 2017
רמת חיסיון: פתוח לציבור

מרחוב הבונים 2, ת.ד. 8126 נתניה, 4250451
טל: 09-7684699, פקס: 09-7737812

בית משפט המחוזי
בירושלים
25 -05- 2017
נתקבל / נבדק
חתימה

- נגד -

הנתבעת **זנלכל בע"מ, ח.פ. 520034208**
אלון תבור, עפולה מיקוד 18317
תא דואר 2445 מיקוד 18102

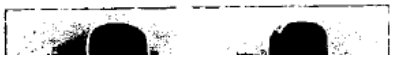
סכום התביעה: 3,000,000 ש"ח
סכום התביעה האישי: 36.5 ₪

כתב תביעה

א. מבוא ורקע עובדתי:

א.1. תמצית התובענה בקיצור נמרץ

1. שוק משקאות הסירופ במדינת ישראל נשלט על ידי שתי יצרניות מובילות, הראשונה חברת אסם ואילו השניה הינה הנתבעת, חברת זנלכל. שתי החברות מציעות "סירופ בטעמים" ובנפחים זהים - לכאורה המדובר במוצרים דומים מתחרים, ברם, מקום בו חברת אסם פועלת בהגינות ועל פי דין, בחרה הנתבעת לפעול תוך הטעיית הציבור ובאופן הגורם לתחרות בלתי הוגנת, ובמה דברים אמורים:

ויטמינצ'יק אסם

מיצמיץ זנלכל

- צילום מוצרי הנתבעת מצ"ב **כנספח "3"** לבקשת האישור.

2. על גבי מוצר הנתבעת מציינת האחרונה ברחל בתך הקטנה כי ניתן להפיק מהמוצרים "**60% יותר משקה מהמתחרה המוביל**" וכן כי הינם "מופחתי קלוריות "**מופחת קלוריות 33% פחות סוכר**". אין חולק כי המדובר בהצהרות מרשימות שכן ברי כי כל צרכן סביר יעדיף לרכוש מוצר ממנו ניתן לצרוך 60% יותר משקה מהמתחרה המוביל וכל הורה יעדיף לרכוש לילדיו מוצר המכיל 33% פחות סוכר.

3. אולם בו בעת בה בחרה הנתבעת להדגיש באופן מובלט וקיצוני את "יתרונות" המשקה, נמנעה האחרונה מלגלות את "הפלא טכנולוגי" אשר בזכותו מושג "הישג" מפוקפק זה.

4. עיון ברשימת הרכיבים של סידרת המשקאות "מיצמיץ" מגלה כי כל המוצרים מכילים את הרכיב "סוכרלוז E-955". ואם יופתע הקורא אשר אינו טכנולוג מזון ואינו מיומן בהכרת שמות רכיבים אנונימיים ו/או את מספר ה E המציין אותם, הרי כי סוכרלוז (E-955) הינו **ממתיק מלאכותי** - סוכר רב כהליי הנכלל בקבוצת הפחמימות. עיון באתר ה FDA מלמד כי סוכרלוז **מתוק פי 600 מסוכר** וכי צריכתו היומית מוגבלת ל **5MG** פר קילוגרם ליום.

Sweetener	Regulatory Status	Examples of Brand Names Containing Sweetener	Multiplier of Sweetness Intensity Compared to Table Sugar (Sucrose)	Daily Intake (ADI) milligrams per kilogram body weight per day (mg/kg bw/d)	Number of Tabletop Sweetener Packets Equivalent to ADI*
Acesulfame Potassium (Ace-K)	Approved as a sweetener and flavor enhancer in foods generally (except in meat and poultry) 21 CFR 172.800	Sweet One® Sunett®	200 x	15	23
Advantame	Approved as a sweetener and flavor enhancer in foods generally (except in meat and poultry) 21 CFR 172.803		20,000 x	32.8	4,920
Aspartame	Approved as a sweetener and flavor enhancer in foods generally 21 CFR 172.804	NutraSweet® Equal® Sugar Twin®	200 x	50	75

Neotame	Approved as a sweetener and flavor enhancer in foods generally (except in meat and poultry) 21 CFR 172.829	Neotame®	7,000-13,000 x	0.3	23 (sweetness intensity at 10,000 x sucrose)
Saccharin	Approved as a sweetener only in certain special dietary foods and as an additive used for certain technological purposes 21 CFR 180.37	Sweet and Low® Sweet Twin® SweetN Low® Necta Sweet®	200-700 x	15	45 (sweetness intensity at 400 x sucrose)
Siraitia grosvenorii Swingle (Luo Han Guo) fruit extracts (SGFE)	SFGE containing 25%, 45% or 55% Mogroside V is the subject of GRAS notices for specific conditions of use GRAS Notice Inventory	Nectresse® Monk Fruit in the Raw® PureLo®	100-250 x	NS**	ND
Certain high purity steviol glycosides purified from the leaves of *Stevia rebaudiana* (Bertoni) Bertoni	≥95% pure glycosides Subject of GRAS notices for specific conditions of use GRAS Notice Inventory	Truvia® PureVia® Enteen®	200-400 x	4**	9 (sweetness intensity at 300 x sucrose)
Sucralose	Approved as a sweetener in foods generally 21 CFR 172.831	Splenda®	600 x	5	23

https://www.fda.gov/Food/IngredientsPackagingLabeling/FoodAdditivesIngredients/ucm397725.htm#Sucralose

5. משמעות הדבר היא כי המוצר אותו משווקת הנתבעת מכיל הן כמות רבה של סוכר והן כמות רבה של ממתיק מלאכותי – **<u>למעשה הרכיב הראשון במופיע ברשימת הרכיבים הינו "סוכרים".</u>**

6. לנתבעת ידוע כי מודעות הציבור למזון אותו הוא צורך הינה בעליה מתמדת, כך גם ידוע לנתבעת כי רשויות הבריאות פועלות כל העת להזהיר וליידע את ציבור הצרכנים אודות הרכיבים המצויים במזון אותו הם צורכים - לרבות ממתיקים – שכן רבים הן הצרכנים אשר אינם מעוניינים לצרוך ממתיקים מלאכותיים ובוודאי שאינם רוצים כי ילדיהם הרכים בשנים יצרכו ממתיקים. משכך קבע מחוקק המשנה

כי יצרן המוסיף למוצריו רכיב אשר מטרתו הטכנולוגית לשמש כממתיק, מחויב ליידע את ציבור הצרכנים אודות תפקידו הטכנולוגי של הרכיב.

7. יודגש בהקשר זה, כי בשוק קיימים מוצרי דיאט אשר אינם מכילים סוכר ואשר מכילים ממתיקים מלאכותיים בלבד. הורים רבים נמנעים מרכישת מוצרים אלה, בשל הרצון להימנע מהחדרת ממתיקים מלאכותיים לגופם של ילדיהם. המוצר שמשווקת הנתבעת מכיל איפה את הרע משני העולמות: גם סוכר וגם ממתיק מלאכותי. התנהגות זו של הנתבעת פסולה שכן הדבר צריך להיעשות תוך מתן גילוי נאות לצרכנים, ולמצער תוך ציון ברשימת הרכיבים של התפקיד הטכנולוגי של הממתיק. לדאבון הלב, לא כך נוהגת הנתבעת.

8. הנתבעת **<u>מודעת היטב לחובה זו שכן ביחס לרכיבי מזון אחרים שאינם ממתיקים ואשר המצויים ברשימת רכיבי מוצריה דנן מציינת הנתבעת באופן מפורש את מטרתם הטכנולוגית</u>**, כך ביחס לרכיב B3 ואו לרכיב B5 ואו לרכיבים B6, B9 ו B12 מציינת הנתבעת כי המדובר בויטמינים – ומדוע עושה זאת הנתבעת? כי ידוע לה כי מעבר לחובה החוקית לציין זו, יש בדבר ערך מוסף לצרכנים הקוראים את רשימת הרכיבים והמתפעלים מכך שהנתבעת מוסיפה ויטמינים למוצריה. ברם, כאמור ביחס לממתיקים, בוחרת הנתבעת להסתיר מידע זה בניגוד לדין מציבור הצרכנים ולציין באופן סתום את המונח סוכרלוז E-955 מבלי לציין את תפקידו הטכנולוגי. בנסיבות אילו רק ברור כי מטרת הנתבעת הינה להכשיל את הצרכן.

9. ויובהר בשנית, בהסתירה את התפקיד הטכנולוגי של הממתיק המלאכותי שהוסף למוצר, מטעה הנתבעת את ציבור הצרכנים וגורמת לביצוען של עסקאות לא כלכליות. בהתנהלות זו הנתבעת אף פוגעת באוטונומיית הפרט של הצרכן ביחס לחומרים אותם הוא צורך לגופו ובזכותו לקבל מידע מלא, מקיף ומפורט אודות הרכיבים אותם במוצרים אותם הוא רוכש – ובמיוחד מקום בו המדובר בצריכת ממתיק.

10. בכך הפרה הנתבעת הוראות דין שונות לרבות את הוראות סעיף 6 לתקנות בריאות הציבור (מזון)(תוספי מזון) 2001 המורה כך:

> (א) מזון ארוז מראש המכיל תוסף מזון מן המפורטים בתוספת הראשונה, יסומן ברשימת הרכיבים שבו, בשם תוסף המזון וכן באחד משמות הקבוצות המפורטות בתוספת השניה בהתאם למטרתו הטכנולוגית העיקרית.
>
> (ב) מזון ארוז מראש המכיל תוסף מזון שאינו מן המפורטים בתוספת הראשונה יסומן, ברשימת המרכיבים במזון, בשם תוסף המזון או מספר ה- E שלו <u>וכן באחד משמות הקבוצות המפורטות בתוספת השניה בהתאם למטרתו הטכנולוגית העיקרית.</u>

11. מדובר בהוראה טריוויאלית. כינוי כגון E-955 או סוכרלוז אינו אומר דבר לצרכן התמים. צרכן זה יעיין ברשימת הרכיבים בחיפוש אחר ממתיק ו/או ממתיק מלאכותי כבענייננו - <u>לשווא</u>.

12. אלא שבהתאם לתוספת השניה, ולרשימת התפקידים הטכנולוגיים המפורסמת באתר משרד הבריאות[1] וכן על פי "רשימת תוספי מזון על פי תקנות בריאות הציבור (מזון)(תוספי מזון) התשמ"א – 2001 מהדורה מעודכנת 2016", תוסף המזון E-955 הינו <u>ממתיק</u>, וחובה כאמור לציין את מטרתו הטכנולוגית ברשימת הרכיבים, ולבטח שלא להסתפק בציון מספר ה E שלו שהינו מספר הניתן לתוסף מזון בקהילה האירופאית. לנוחות הקורא יובא לעיל העמוד הרלוונטי העוסק בתוסף המזון הרלוונטי לענייננו.

מספר E	שם תוסף המזון	תפקיד טכנולוגי
E952	Cyclamic acid and/or its sodium and calcium salts	ממתיק
E953	Isomalt	ממתיק, מונע התגיישות, חומר מילוי, חומר הזגה
E954	Saccharin	ממתיק
E955	Sucralose	ממתיק
E957	Thaumatin	ממתיק, מחזק טעם
E959	Neohesperidine DC	ממתיק
E962	Salt of aspartame-acesulfame	ממתיק
E965	Maltitol	ממתיק, מייצב, מתחלב
E965 i	Maltitol	ממתיק, מייצב, מתחלב
E965 ii	Maltitol syrup	ממתיק, מייצב, מתחלב
E966	Lactitol	ממתיק, מסמיך
E967	Xylitol	ממתיק, חומר הלחה, מייצב, מתחלב, מסמיך
E968	Erythritol	ממתיק, מגביר טעם
E969	Advantame	ממתיק
E999	Quillaia extract	חומר הקצפה
E1103	Invertase	מייצב
E1105	Lysozyme	חומר משמר
E1200	Polydextrose	חומר מילוי, מייצב, מסמיך, חומר הלחה
E1201	Polyvinylpyrrolidone	מסמיך, מייצב, מתחלב
E1202	Polyvinylpolypyrrolidone	מייצב
E1401	Acid treated starch	עמילן מעובד (מייצב, מסמיך)
E1404	Oxidized starch	עמילן מעובד (מייצב, מסמיך)
E1410	Monostarch phosphate	עמילן מעובד (מייצב, מסמיך)
E1412	Distarch phosphate	עמילן מעובד (מייצב, מסמיך)
E1413	Phosphated distarch phosphate	עמילן מעובד (מייצב, מסמיך)

E1414	Acetylated distarch phosphate	עמילן מעובד(מתחלב ,מסמיך)
E1420	Acetylated starch	עמילן מעובד(מייצב ,מסמיך)
E1422	Acetylated distarch adipate	עמילן מעובד(מייצב ,מסמיך)
E1440	Hydroxy propyl starch	עמילן מעובד(מתחלב ,מסמיך ,מייצב)
E1442	Hydroxy propyl distarch phosphate	עמילן מעובד(מייצב ,מסמיך)
E1450	Starch sodium octenyl succinate	עמילן מעובד(מייצב ,מתחלב ,מסמיך)
E1451	Acetylated oxidized starch	עמילן מעובד (מייצב , מתחלב ,מסמיך)
E1505	Triethyl citrate	מייצב
E1518	Glyceryl triacetate	חומר הלחה

- רשימת תפקידים טכנולוגיים מצ"ב **כנספח "4"** לבקשת האישור.

13. המדובר בהטעיה גסה, קשה להלום מצב דברים בו הנתבעת לא תגלה את תכליתו הטכנולוגית של תוסף המזון. למעשה, מדובר בתוסף המזון המשמעותי ביותר במוצר הרלוונטי, שכן הוא זה המעניק לו את "יתרונותיו" המוצהרים כלפי המוצר המתחרה.

14. המועצה הישראלית לצרכנות עמדה על החשיבות שבגילוי התפקיד הטכנולוגי של תוסף מזון – כך כמופיע באתר המרשתת המופעל מטעמה:

---

http://www.health.gov.il/UnitsOffice/HD/PH/FCS/Documents/technological_list_nov05.pdf [1]

"תוספי מזון הם חומרים המוספים בתהליך הייצור לחלק ממוצרי המזון לצורך מטרה טכנולוגית (כגון שימור, שיפור מרקם), אשר לא נועדו, כשלעצמם, לצריכה כמזון. תוספי המזון אינם כוללים חומרי טעם וריח ותוספי תזונה (בעיקר ויטמינים ומינרלים)."

"בארץ נהוגה השיטה האירופאית של סימון תוספי מזון, על ידי קוד מספרי המתחיל באות E"

"...למה חשוב לנו לדעת מהם תוספי המזון למיניהם ?
יש אנשים הרגישים לתוספי מזון מסוימים אך לא תמיד יכולים הם לפענח אם תוסף מזון זה או אחר הוכנס למזון..."

http://www.consumers.org.il/category/food-supplements-e-numbers

15. הנתבעת על-כן יוצרת לעצמה יתרון בלתי הוגן אל מול יצרניות הוגנות שבחרו בפתרונות איכותיים או קשים יותר, כגון מוצרים דומים ללא ממתיקים מלאכותיים ו/או למצער יצרניות המציינות על פי דין את תפקידו הטכנולוגי של מספר ה E המצוין ברשימת הרכיבים. הנתבעת רוצה להשתמש בממתיק מחד, ולהסתיר מחצרכן כי אין המדובר במזון המכיל ממתיק מלאכותי מאידך.

א.2.פרטים אודות הנתבעת והתובע :

16. הנתבעת, הידועה בציבור בשם המותג "יכין" הינה מיצרניות המזון המובילות בישראל ומשווקת את תוצרתה בארץ ובעולם.

- פרטי הנתבעת מאתר רשם החברות מצ"ב **כנספח "5"** לבקשת האישור.

17. התובע צרכן מן המניין משתדל למנוע מבנותיו לצרוך ממתיקים מלאכותיים. התובע נוהג בדרך כלל לרכוש את המוצר המתחרה "ויטמינציק" על שלל טעמיו. יחד עם זאת רכש בפעם הראשונה במהלך חודש מאי 2017 את המוצר "מיצמיץ סירופ בטעם פטל" בר קוד 7290013531681 בסניף רשת השופרסל "ארבע אגודות – שערי חדרה", בחדרה ובמחיר, למיטב זכרונו, של כ 13 ₪ מעת והבחין כי על חזיתו נרשם באופן בולט "60% יותר משקה מהמתחרה המוביל" וכן "מופחת קלוריות 33%". בטרם רכש התובע את המוצר,

בחן האחרון את רשימת רכיביו אולם לא הבחין כי קיים בו ממתיק כלשהו.

18. התובע אינו נוהג לאסוף חשבוניות רכישת מוצרי מזון. יחד עם זאת, אריזת המוצר הועברה על ידו לבא כוחו ותוצג ככל שהדבר יידרש. מייעוץ משפטי שקיבל התובע, בחר האחרון שלא לרכוש את המוצר בשנית לשם המצאת חשבונית מס על אף כי יכל לעשות זאת בנקל.

19. עובר למועד הרכישה לא חשב התובע כי המוצר כולל חומר ממתיק או אף הכיר את משמעות המונחים סוכרלוז ו/או E-955. רק לאחר שהוא ובנותיו צרכו מהמוצר נתחוור לו כי בין רכיביו מצוי ממתיק. מכאן כי התובע הוטעה להאמין כי המוצר אינו כולל ממתיק ולו ידע זאת בטרם הרכישה, היה נמנע מלרכושו ו/או רוכש את המוצר ויטמינציק. התובע שמח לאתר מוצר אשר מכיל כמות רבה יותר של משקה. התובע לא היה מעוניין כי ילדיו יצרכו ממתיקים מלאכותיים.

ב. הטיעון המשפטי:

ב.1. עילת הפרת חובה חקוקה

20. יסודותיה של עוולת הפרת חובה חקוקה מנויים בהוראות סעיף 63 לפקודת הנזיקין, המורה אותנו באופן הבא:

> "(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.
>
> (ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

21. לעוולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראה ע"א 145/80 **ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש**, פ"ד לז(1) 113, בעמ' 139): **(א)** קיום חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק **(ב)** החיקוק נועד לטובתו של הניזוק (ג) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו, **(ד)** ההפרה גרמה לניזוק נזק **(ה)** הנזק אשר נגרם הוא מסוג הנזקים אליו נתכוון החיקוק.

קיום חובה בהתאם לדין והפרתה בידי הנתבעת

22. הנתבעת הפרה את הוראות סעיפים 15 ו 17 לתוק הגנה על בריאות הציבור(מזון) התשע"ו - 2015 המורים כך:

סימון מזון

> 15. (א) יצרן או **יבואן** יסמן את המזון או את אריזתו, לפי העניין, בהתאם לחיקוקים אלה ולא יאוחר מהמועדים הקבועים בסעיף קטן (ב) או בסעיף 90, לפי העניין:
>
> (1) הוראות לעניין סימון שנקבעו בתקנות לפי חוק זה;
>
> (2) סימונים כפי שנקבעו באחד או יותר מאלה:
>
> (א) תקנים רשמיים לפי חוק התקנים החלים על מזון, לרבות על חומרים או מוצרים הבאים במגע עם מזון;
>
> (ב) תקנות או צווים שהותקנו בהתייעצות עם שר הבריאות או בהסכמתו

לפי סעיף 37(ב) לחוק הגנת הצרכן:

(ג) צורם לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים החלים על מזון, לרבות על חומרים או מרצרים הבאים במגע עם מזון:

(3) הוראות לפי פסקה (1) להגדרה "חקיקת המזון", שעניינן סימון מזון.

(ב) יצרן ישלים את עמידתו בסימונים לפי סעיף קטן (א) בטרם הובלת המזון למחסן שנמצא מחוץ לאתר הייצור או למשווק, אלא אם כן נקבע אחרת ברישיון הייצור שלו.

(ג) יבואן ישלים את עמידתו בסימונים לפי סעיף קטן (א), בהתאם להוראות סעיף 90.

(ד) משווק יסמן את המזון או את אריזתו בהתאם להוראות כאמור בסעיף קטן (א) החלות על פעולתו כמשווק או נוגעות למקום ממכר המזון.

איסור הטעיה בנוגע למהותו או לאיכותו של מזון

17. עוסק במזון לא יעשה אתד מאלה במטרה להטעות את מקבל המזון בנוגע למהותו או לאיכותו של מזון:

(1) לעניין יצרן...

(2) לעניין יצרן, יבואן או משווק – סימן מזון בניגוד להוראות סעיפים 15 ו-16, או תיאור מזון באמצעות תווית, מסמך, פרסומת או הצגה אחרת של מידע באופן שאינו תואם את המזון או את תכונותיו;

(3) לעניין משווק – מכירת מזון שהוסף לו חומר או רכיב או שטופל או עובד כאמור בפסקה (1), או מזון שסומן או תואר כאמור בפסקה (2).

23. בהתאם להוראות התקנים ו/או התקנות שיובאו לעיל היה על הנתבעת לסמן באופן ברור את התפקיד הטכנולוגי של תוסף המזון - קרי היותו ממתיק.

24. כך גם, מעת והנתבעת לא פירטה במסגרת רשימת הרכיבים את שמו הקבוצתי של תוסף המזון הרי כי הפרה גם את הוראות סעיף 6 לתקנות בריאות הציבור (מזון) (תוספי מזון) 2001 המורות כך:

(א) מזון ארוז מראש המכיל תוסף מזון מן המפורטים בתוספת הראשונה,יסומן ברשימת הרכיבים שבו, בשם תוסף המזון וכן באחד משמות הקבוצות המפורטות בתוספת השניה בהתאם למטרתו הטכנולוגית העיקרית.

(ב) מזון ארוז מראש המכיל תוסף מזון שאינו מן המפורטים בתוספת הראשונה יסומן, ברשימת המרכיבים במזון, בשם תוסף המזון או מספר ה' E שלו וכן באחד משמות הקבוצות המפורטות בתוספת השניה בהתאם למטרתו הטכנולוגית העיקרית.

25. בהתאם לתוספת השניה, לרשימת התפקידים הטכנולוגיים ו/או לרשימת תוספי מזון על פי תקנות בריאות הציבור (מזון)(תוספי מזון) התשמ"א - 2001 (מהדורה מעודכנת 2016), התוסף (E-955) היגו ממתיק, ומשכך חובה היה על הנתבעת לציין בסמוך למספרו את מטרתו הטכנולוגית.

26. ציון השם "סוכרלוז" ו/או מספר ה E, אין בו ללמד דבר וחצי את הצרכן. הנתבעת הפרה את הוראות הדין ומנעה מצרכניה מידע בסיסי ביחס להוספתו של ממתיק למוצר הנמכר על ידה.

27. הנתבעת אף הפרה את הוראת סעיף 3.3 לתקן ישראלי ת"י 1145 סימון מזון ארוז מראש (להלן תקן 1145) המורה כך:

כל סימון יהיה נכון, לא מטעה וניתן להוכחה

- תקן ישראלי 1145 מצ"ב כנספח "6" לבקשת האישור.

החיקוק נועד לטובתו של הניזוק

28. סעיפי החוק ו/או התקנות ו/או התקנים אותם הפרה הנתבעת, נועדו להגן על הצרכן פן יוטעה, כפי שהוטעה התובע.

29. סעיפים אלו נועדו **להבטיח תאימות בין מוצרי מזון דומים**, להקל על הצרכן את יכולת ההשוואה ולסייע בקבלת החלטות כלכליות מושכלות. אלא שהנתבעת אינה מעוניינת שהצרכן הסביר יידע כי מוצריה מכילים ממתיק, ומכאן שבחרה להסתפק בשמות רכיבים חסרי משמעות לצרכן, ללא מתן גילוי נאות בדבר היותם **ממתיק**.

גרימתו של נזק

30. עקב הפרת הוראות הדין נגרם לתובע נזק ממוני ונזק שאינו ממוני.

31. בשל הסימון המטעה בניגוד להוראות התקנות, סבר התובע כי הוא רוכש מוצר ללא ממתיק. התובע לא יכל לדעת כי קיים במוצר ממתיק ולא היה רוכש, צורך ונותן לבנותיו לצרוך את המוצר לו ידע זאת.

32. בנסיבות בהן רוכש הצרכן מוצר טוב פחות ממה שנתכוון לרכוש הוא זכאי לפיצוי בגין נזקו הממוני. הפיצוי יכול שיהיה בגובה מחיר המוצר או בשיעור נמוך יותר (השבה חלקית)(ת.א. (ת"א) 2474/02 **רותם תומר נ' מת"ב מערכות תקשורת בכבלים בע"מ** (27.5.2004)). שיעור ההשבה החלקית נקבע בין היתר בהסתמך על שיקולים שונים לרבות, חומרת המעשים, הפער בין המוצר כפי שהוצג ובין המוצר כפי שנמכר וכיוצ"ב. למקרים בהם נפסקה השבה בשיעור חלקי ראה למשל (תק (י-ם) 4952/07 **הזז אביבה נ' אדמון גיל** (12.5.2008, פורסם ב"נבו"), תק (י-ם) 4952/07 **הזז אביבה נ' אדמון גיל**(12.5.2008, פורסם ב"נבו").

33. בנוגע לנזקו הממוני של התובע הרי כי למען השמרנות, יועמד שיעור ההשבה החלקית על 50% ממחיר של המוצר. מעת והמוצר נרכש ע"י התובע במחיר של כ 13 ₪ הרי כי נזקו הממוני של התובע מוערך בסך של 6.5 ₪.

34. מעבר לנזקו הממוני נגרם לתובע גם נזק שאינו ממוני של פגיעה באוטונומיה ועוגמת נפש. נזקים כגון אלו הוכרו בע"א 1338/97 **תנובה נ' ראבי**, פד נז(1) 672, 682, שם נאמרו הדברים הבאים בידי כב' השופטת נאור:

> "אנו עוסקים במוצר מזון. זכותם של צרכנים היא לקבוע מה יכניסו לפיהם ולגופם וממה יימנעו. מי שרוצה למשל לצרוך רק מזון כשר, ויסתבר לו בדיעבד שהמזון שהוצג תוך הטעיה איננו כזה, יחוש תחושת גועל ופגיעה באוטונומיה שלו. כך יחוש גם מי שצורך רק מזון אורגני, והתברר לו בדיעבד שמזון שפורסם כמזון אורגני איננו כזה. מי שתובע לקנות חלב דל שומן דווקא לא יסכין עם כך שימכרו לו תוך הטעיה חלב שבו שיעור השומן גבוה, ולהפך. <u>בכל המקרים הללו ובמקרים רבים אחרים שניתן להעלות על הדעת, ישנה פגיעה באוטונומיה של הפרט, אף שאין עמה נזק גוף או סכנה ממשית לנזק גוף. לכל צרכן וצרכן העדפות בנוגע למזונותיו, העדפות המבטאות לעתים את האידאולוגיה שהוא מאמין בה כדרך לחיים נכונים או בריאים</u>. אכן, זה שאינו שומר כשרות יוכל לומר לשומר הכשרות: מה קרה אם אכלת מזון שאינו כשר; לא נגרם לך כל נזק. לא זו השקפתו של מי שתובע לשמור על כשרות או לאכול רק מזון אורגני או מזון דל שומן."

35. נפגמה יכולת ההשוואה של התובע לבחור מבין מוצרים דומים. כך גם התובע סבל מחוסר נוחות כתוצאה מהגילוי כי הוא ובבנותיו צרכו ממתיק. כך נקבע בת"א 1169-07 **לאה הראל נ' שטראוס מחלבות בע"מ ואח'** (20.10.2010, פורסם ב"נבו"):

> "טענה זו, על שני חלקיה, אין ביכולתי לקבל. <u>התובעת טענה שהנזק שנגרם לה הוא העדר אפשרות להשוות את מחירי המוצרים למחירי מוצרים אחרים</u>, דבר שהיה אפשרי אם המשיבות היו מסמנות את אריזות המוצרים כנדרש על פי התקן. <u>נזק כזה אמנם אינו נזק ממוני או רכושי, אך הוכר בפסיקה כנזק שיש לפצות עליו</u>. ומאז שנפסקה ההלכה בעניין ראבי (ראו: עא 1338/97 **תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' תופיקראבי**, נז (4) 673 (2003)) אין <u>עוד מניעה הלכתית להכיר בפגיעה שתיגרם לצרכן ביכולתו לקבל מידע, שיאפשר לו להשוות</u>

מחירים ולרכוש את המוצר שבו יחפרן על יסוד שיקולי מחיר, איכות ושאר שיקולים שהם רלוונטיים להחלטה צרכנית, כנזק שהוא בר פיצוי בתובענה מעין זו שלפנינו (ראו למשל: בש"א (ת"א) 1877/06 (תא 1036/06) **שרית טל נ' מרכז רפואי רבין (קמפוס בילינסון)** (טרם פורסם, [פורסם בנבו] 31.5.10)). נזק כזה ניתן לראות כנובע הן מהפרת החובה החקוקה והן מהפרת איסור ההטעיה המיוחסות למשיבות ומשום כך אין מנוס מלדחות טענה זו של המשיבות."

36. התובע מעריך את נזקו הבלתי ממוני, בדמות אי הנוחות, עוגמת הנפש והפגיעה ביכולת ההשוואה בסך כולל של 30 ₪.

37. סך נזקי התובע מוערכים לפיכך באופן שמרני בסך של 36.5 ₪.

ב.2. עוולת הרשלנות

38. סעיף 35 לפקודת הנזיקין קובע באופן הבא:

"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות — הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזולתו עושה עוולה."

סעיף 36 מוסיף בהקשר זה:

החובה האמורה בסעיף 35 מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותן נסיבות לראות מראש שהם עלולים במהלכם הרגיל של דברים להיפגע ממעשה או ממחדל המפורשים באותו סעיף."

39. עוולת הרשלנות מורכבת משלושה יסודות: קיום חובת זהירות, הפרת חובת הזהירות וגרימה של נזק, ראה ע"א 145/80 ועקנין נ' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד לז(1) 113, 122 (להלן: עניין ועקנין).

40. לעניין קיומה של חובת זהירות איש לא יחלוק כי הנתבעת חבה בחובת זהירות, הן מושגית והן קונקרטית, כלפי לקוחותיה לנהוג באופן שלא יגרום להם נזק, לרבות ממוני ו/או בלתי ממוני.

41. הנתבעת חבה חובת זהירות, מושגית וקונקרטית, גם כלפי התובע.

42. בעניין ועקנין, נקבע כי קיומן של חובת זהירות מושגית וקונקרטית נקבעות בהתאם למבחן הצפיות, במסגרתו יש לבחון האם אדם סביר מסוגל לצפות את הנזקים שנגרמו.

43. לעניין הפרת חובת הזהירות, הרי שאין כל ספק כי אי ציון תפקידו הטכנולוגי של תוסף המזון ברשימת הרכיבים, הינו פועל יוצא של התרשלות הנתבעת. בהתאם לפסיקה, מוטלת החובה על מזיק לנקוט באמצעי זהירות סבירים. כפי שנקבע בעניין ועקנין (בעמ' 131):

"חובתו של המזיק היא לנקוט אמצעי זהירות סבירים, ואחריותו מתגבשת, רק אם לא נקט אמצעים אלה. סבירותם של אמצעי הזהירות נקבעת על-פי אמות מידה אובייקטיביות, המגולמות באמירה, כי על המזיק לנהוג, כפי שאדם סביר היה נוהג בנסיבות העניין. אדם סביר זה אינו אלא בית המשפט, אשר צריך לקבוע את רמת הזהירות הראויה. רמת זהירות זו נקבעת על-פי שיקולים של מדיניות משפטית השאלה אינה, מהו האמצעי שמבחינה פיסית מונע נזק, אלא השאלה היא, מהו האמצעי שיש לדרוש כי ינקטו אותו בנסיבות העניין. על בית המשפט לאזן בין האינטרס של הפרט הניזוק לביטחונו האישי, לבין האינטרס של המזיק לחופש פעולה, וכל זה על רקע האינטרס הציבורי בהמשכה או בהפסקתה של אותה פעילות. על בית המשפט להתחשב בסכנה ובגודלה. עליו להתחשב בחשיבותה החברתית של הפעולה. עליו לשקול את האמצעים הדרושים למניעתה"

44. הותרת מחדלים אילו תוביל לזילות הדין בחשיבות הוראות הדין בקרב הנתבעת ובקרב יצרני ו/או יבואני מזון אחרים.

45. לענייננו, לא ננקטו אמצעי הזהירות המינימליים הנדרשים מיצרן ו/או יבואן לעמוד בהוראות תקנות המחייבות אותו לסמן את תפקידו הטכנולוגי של תוסף המזון לצד שמו ברשימת הרכיבים.

ב.3. עילת ההטעיה

46. חוק הגנת הצרכן הינו דבר חקיקה צרכני שתכליתו – הגנה על הצרכן. בין היתר, מטרת החוק היא למנוע הטעייה של הצרכן ולגרום לעוסקים במשק להביא לידיעת הצרכן מידע מלא אודות הנכס או השירות הנרכש. על תכליתו של חוק הגנת הצרכן עמדה כב' השופטת שטרסברג-כהן בע"א 1977/97**ברזני נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ**, פ"ד נה(4) 584, בפסקה 9 לפסק דינה:

החוק בא להשליט אורחות התנהגות על המגזר העסקי ולקבוע כללי משחק הוגנים ביחסים שבין הצרכן לעוסק. החוק בא להבטיח כי העוסק לא ינצל את מעמדו הכלכלי העדיף על-מנת להתעשר שלא כדין על חשבונו של הצרכן. על-מנת להגן על הצרכן נקבעו בחוק "...שורה של חובות ואיסורים על העוסקים – היצרנים, היבואנים, הסוחרים ונותני השירותים – שמטרתם הכוללת היא למנוע הטעיית הצרכן, להביא לידיעתו מידע מלא ככל האפשר על טיב העסקה שהוא עומד לעשות, ולתת לו כלים לממש את זכויותיו..."

וכפי שנקבע ברע"א 8733/96 **רוברט לנגברט נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(1), 168:

מטרתו של החוק אם כן, להגן על הצרכן, כך שבעשותו עסקה יעמוד לרשותו מלוא המידע ההוגן והנאות, על פיו יוכל לבכל צעדיו ולגבש החלטתו בדבר פעילותו הצרכנית, "חוק הגנת הצרכן נמנה עם התחיקה המתערבת בחוזים שבין צדדים לא שווים, והמטילה על הצד החזק - הספק - חובת הוגנות מוגברת כלפי הצד החלש - הצרכן ... חוק הגנת הצרכן חובעת לאזן את חוסר השוויון שבין הצדדים על-ידי הטלת חובת גילוי על ספקים".

47. העילה המרכזית הקבועה בחוק הגנת הצרכן היא עילת ההטעיה. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, קובע את חבאות:

"2. איסור הטעיה[2]

(א)לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל-פה או בכל דרך אחרת – העלול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים לעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;
(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;
(3) ...
(4) השימוש שניתן לעשות בנכס או בשירות, התועלת שניתן להפיק מהם והסיכונים הכרוכים בהם
(5) ...
(6) ...
(7) ...
(8) ...
(9) ...
(10) ...
(11) התאמתו של הנכס או השירות לתקן, למיפרט או לדגם;
(12) ...
(13) ...
(14) ...
(15) ...
(16) ...
(17) ...
(18) ...
(19) ...
(20) ...
(21) ...

48. אחריותה של הנתבעת כיצרנית ו/או משווקת המוצר נשוא התביעה, קבועה במפורש בסעיף 2(ב) לחוק הגנת הצרכן הקובע כי:

"(ב) לא ימכור עוסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא ישתמש בנכס כאמור למתן שירות."

49. על יסודות עילת ההטעיה, וכן על ההבחנה בין "הטעיה במעשה" ובין "הטעיה במחדל" עמדה כב' השופטת שטרסברג כהן ברע"א 2837/98 **ארד נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ**, פ"ד נד(1) 600, בפסקה 8 לפסק דינה:

"הטעיה היא הצהרה כוזבת. **ההטעיה נוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או המוסתרים) לבין המציאות.** הטעיה יכולה ללבוש שתי צורות: האחת, הטעיה במעשה על דרך של מצג שווא הכולל פרטים

---

[2] ההדגשות, כאן ובכל מקום אחר, אינן במקור אלא אם נאמר אחרת.

שאינם תואמים את המציאות; השנייה, הטעיה במחדל, קרי: אי-גילוי פרטים מקום שיש חובה לגלותם (ראו: ג' שלו דיני חוזים [9], בעמ' 225; ד' פרידמן, נ' כהן חוזים (כרך ב) [10], בעמ' 787). ודוק: אין דין עילת ההטעיה לפי דיני החוזים כדינו של איסור ההטעיה על-פי חוק הגנת הצרכן. בעוד שבדיני החוזים על-מנת שתתגבש עילת ההטעיה נדרש כי הצד הטוען להטעיה אכן טעה ובשל טעותו זו התקשר בחוזה (ראו סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973), **הרי שהאיסור מכוח חוק הגנת הצרכן רחב יותר והוא חל על כל "דבר... העלול להטעות צרכן"** (ההדגשה שלי – ט' ש' כ') גם אם הלה לא הוטעה בפועל (ראו: סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן וכן ע"א 1304/91 טפחות – בנק משכנתאות לישראל בע"מ נ' ליפרט [1], בעמ' 326)."

50. סעיף 31(א) לחוק הגנת הצרכן מורה באופן הבא:

"דין מעשה או מחדל בניגוד לפרקים ב', ג', ד' או ד'1 כדין עוולה לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש].

(א1) הזכות לסעדים בשל עוולה כאמור נתונה לצרכן שנפגע מהעוולה, וכן לעוסק שנפגע, במהלך עסקו, מהטעיה כאמור בסעיף 2. "

51. סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן מורה באופן הבא:

חובת גילוי לצרכן

4(א) **עוסק חייב לגלות לצרכן –**

(1) כל פגם או איכות נחותה או **<u>תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס;</u>**

(2) ...

(3) כל פרט מהותי לגבי נכס שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת;

52. לענייננו, המוצר נשוא התביעה, מהווה "נכס" כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן ומתאפיין בכך (תכונה) שהוסף למרכיביו ממתיק, רק ברי כי מוצר שהוסף לו ממתיק ערכו פוחת באופן משמעותי ביחס למוצרים מקבילים. כך גם קיימת חובה מכח התקנות כמפורט לעיל לציין את תפקידו הטכנולוגי של תוסף המזון.

53. מכאן **שאי ציון ברשימת הרכיבים כי הוסף למוצר ממתיק**, מונעת ומעקרת את יכולתו של הצרכן לדעת זאת. באופן זה הנתבעת מאיינת את יכולתו של הצרכן לבדוק את כדאיות רכישת המוצר ולקבל החלטה מדעת הן ביחס לערכו של המוצר והן ביחס לכדאיות רכישת המוצר אל מול מוצרים מתחרים.

54. בענייננו, הנתבעת הייתה חייבת לגלות לציבור הצרכנים כי הוסף ממתיק למוצריה. הנתבעת נמנעה מלעשות כן ולא גילתה לצרכנים דבר זולת מונח חסר ערך ומטעה.

55. על חובת הגילוי המוטלת בהתאם לסעיף זה נאמרו הדברים הבאים בידי כבי השופט הנדל, לעניין גילוי העובדה שיש לתחזק שעון כדי למנוע חדירת מים אליו, כאשר באותו עניין גולו הפרטים הנדרשים, אך באופן שאינו בולט מספיק (בניגוד לענייננו בו לא גולו כלל) בברע (ב"ש) 726/05 **יצחק פנקס נ' פדני תכשיטנים בע"מ** (13.2.2007, פורסם ב"נבו"):

<u>רצוי לשאול מהיכן נוצרה חובת הגילוי. חוק הגנת הצרכן תכליתו, בין היתר, לסייע לצרכן להכיר מה טיבו של הנכס שקיבל תמורת מיטב כספו. סעיף 4(א)(2) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981</u>

<u>שכותרתו "חובת גילוי לצרכן" קובע</u>: "עוסק חייב לגלות לצרכן - ...כל תכונה בנכס המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה במשתמש בו או אדם אחר או לנכס תוך שימוש רגיל או טיפול רגיל". <u>אכן כל נכס והתכונות שלו. אלו הגלויות לעין ואלו הנסתרות ממנה. מטרת החוק להגן על הצרכן שלא יינזק מחמת חוסר ידיעה לטיבו של הנכס שנמצא ברשותו ונקנה לשימושו.</u>"

56. יסודותיה של עוולת ההטעיה, כאשר מדובר בעוולה נזיקית, הם כדלקמן (ראה והשווה: דנא 5712/01 **יוסף ברזני נ' בזק, חברה ישראלית לתקשורת בע"מ**, פ"ד נז (6) 385):

(א) מעשה או מחדל העלול להטעות צרכן.

(ב) הטעיה בעניין מהותי בעסקה.

(ג) הסתמכות מצד הצרכן על המצג המטעה.

(ד) גרימתו של נזק.

<u>מעשה או מחדל "העלול להטעות צרכן"</u>

57. הנתבעת הטעה את צרכניה בעניין מהותי, לעניין הטיב, ורכיבי המוצר – לעניין הטיב, היותו של המוצר מכיל ממתיק פוגעת באיכותו ובטיבו כמוצר אשר מעיון ברכיביו ניתן להסיק כי הוא אינו מכיל רכיב זה.

58. הנתבעת נמנעה בניגוד לדין מציון תפקידו הטכנולוגי של הרכיב המהווה ממתיק לצד שמו או מספר ה E שלו ברשימת הרכיבים, שכן היא אינה מעוניינת שהצרכן הסביר יידע אודותיו.

59. מדובר במעשה שיש בו בוודאות כדי להטעות את הצרכן. הצרכן התמים אשר אינו בקיא בתוספי מזון וברכיבים למיניהם במוצרי המזון לרבות חומרים משמרים, צבעי מאכל, מייצבים, מתחלבים, ממתיקים וכו' (וקיימים מאות סוגים כאלו), אינו יכול לדעת כי הרכיב נשוא בקשת האישור הינו ממתיק.

60. הנתבעת אף יוצרת יתרון בלתי הוגן כלפי יצרניות הוגנות, כגון אסם, שבחרו בפתרונות הקשים יותר כגון ייצור מוצרים ללא ממתיקים. הנתבעת רוצה ליהנות מכל העולמות: להשתמש בממתיק מחד ולהימנע מציון העובדה שהוסף למוצר ממתיק, מאידך.

<u>הטעיה בעניין מהותי בעסקה</u>

61. דומה כי לא תיתכן מחלוקת, כי עסקינן בהטעיה **בעניין מהותי בעסקה**. סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן קובע רשימה של חזקות שבהתקיימן החטעיה היא בעניין מהותי. בענייננו, מדובר בהטעיה בעניין מהותי בעסקה, בין היתר לפי החזקות הבאות:

א. סעיף קטן (1) – הטעיה לעניין <u>הטיב</u> והמהות של המוצר.
טיבו של מוצר שהוסף לו ממתיק נחות ביחס למוצר דומה שלרכיביו לא הוסף לו ממתיק.

ב. סעיף קטן (2) – הטעיה לעניין <u>מרכיבי המוצר</u>.

אי ציון התפקיד הטכנולוגי של תוסף מזון ופועל מכך כי במוצר קיים ממתיק הינה הטעיה ביחס למרכיבי המוצר.

ג. סעיף קטן (4) – הטעיה לעניין <u>התועלת</u> שניתן להפיק מהמוצר. רק ברי כי מזון הכולל ממתיק אינו דומה למזון נטול ממתיק מבחינת התועלת אותה מפיק הצרכן ובמיוחד מקום בו המדובר במוצר שעיקר ייעודו לקטינים. משכך הטעתה הנתבעת את ציבור צרכניה לעניין התועלת אותה ניתן להפיק מהמוצר.

ד. סעיף קטן (11) – הטעיה לעניין התאמתו של הנכס או השירות לתקן, למיפרט או לדגם.
סעיף 3.3 לתקן ישראלי ת"י 1145 סימון מזון ארוז מראש (להלן תקן 1145) מורה כי כל סימון יהיה נכון, לא מטעה וניתן להוכחה. לענייננו אין חולק כי הסימון סוכרלוז או E955 הינו מטעה, מקום לא מפורט תפקידו הטכנולוגי.

62. עסקינן איפה במקרה הנופל באופן מובהק תחת מספר חזקות הקבועות בסעיף 2(א) לחוק.

<u>הסתמכות על המצג המטעה</u>

63. בהתאם להוראות הדין, ולפסיקת ביהמ"ש העליון בפרשת ברזני, הרי שלענין דרישת ההסתמכות, הרי שזו מחייבת כי כאשר מדובר במצג מטעה, יוכיח הצרכן כי הוא הסתמך על המצג וכי כתוצאה נגרם לו נזק. כאשר מדובר בתביעה ייצוגית, ובכלל בהקשר הצרכני, **נקבע כי ניתן לאמץ דרישת הסתמכות מרוככת, וכי קשיים בהסתמכות הקבוצתית ניתן לפתור על דרך הגמשת כללי הראיות או פסיקת פיצוי לטובת הציבור**. כפי שנקבע בדנא 5712/01 **יוסף ברזני נ' בזק, חברה ישראלית לתקשורת בע"מ**, פ"ד נז (6) 385, 423:

"בתרגום הדברים ובהחלטם על עניינו: לו הייתה לברזני עילת תביעה אישית, ובית־המשפט היה מכיר בו כזכאי להגיש תובענה ייצוגית, ולו הכיר בית־המשפט בתובענה הייצוגית לגופה, כי־אז היה בית־המשפט רשאי לקבוע דרכים ראויות כנראה לו לדרכי הוכחתו של יסוד הקשר הסיבתי בין הפרסום המטעה לבין הנזק שנגרם לכל אחד מבני הקבוצה, לרבות לגבי הנזק שנגרם לכל אחד ואחד מהם. וכלשון תקנה 9(א) הנזכרת: "...שכל חבר הקבוצה יוכיח את זכותו לסעד המבוקש באמצעות תצהיר, שבו יפרט את הנזק שנגרם לו". כך בתצהיר, וכהנחיית תקנה 9(ג) – גם בדרך אחרת שתיראה לבית־המשפט. .. זאת ועוד, בע"א 1337/97 תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' ראבי [19] – אשר ניתן זה־לא־מכבר – קבעה השופטת נאור (בדעת יחיד) כי יש לאמץ אל־תוך חוק הגנת הצרכן הסדר המכונה "שיפוי ופיצוי מיוחד", והוא הסדר שנקבע בתובענות ייצוגיות שלפי חוקים אחדים, ובהם סעיף 46ט לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988; סעיף 16ט לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) וסעיף 62ט לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, תשמ"א-1981. הוראות אלו ניסוחן זהה, ונביא מהוראת סעיף 46ט לחוק ההגבלים העסקיים.. הסדר דומה – ובה בעת גם שונה – יימצא בהוראת סעיף 216(ב) לחוק החברות, תשנ"ט-1999, המדבר על פיצויים בתובענות ייצוגיות לפי אותו חוק. מהוראות אלו נדע כי מקום שמתן פיצוי נפרד לכל אחד מבני הקבוצה אינו מעשי, רשאי בית־המשפט לחייב את הנתבע בדרכי פיצוי מיוחדות או בסעדים אחרים כפי שימצא לנכון, ובלבד שהנתבע לא ייאלץ כמובן לשלם יותר מן הנזק שנגרם. ראו עוד והשוו: [37] *Daar* v. *Yellow Cab Company* (1967). "

64. כמו כן, גם בדרישות בעניין ברזני חל ריכוך, ונקבע בהסתמך על עמדתו של כב' השופט חשין כי במקרים הראויים ניתן להסתפק גם בהסתמכות "עקיפה" על מצג. כך למשל, **בענין מגה גלופלקס** קבע ביהמ"ש

המחוזי כי די בהפצת קטלוג ובו מצג מטעה על מנת לקיים את דרישת הקשר הסיבתי וכי אין צורך בהוכחת חשיפתם הפרטנית של יחידי הקבוצה לקטלוג, ראה בשא (ת"א) 5989/06 **אילן ג'אן נ' אלטמן רוקחות טבעית (1993) בע"מ** (7.9.2010, פורסם ב"נבו"):

באיסור ההטעיה הצרכני הדגיש המחוקק כי המדובר בפרסום ה"עלול להטעות", זאת אף אם התקיימה שרשרת עובדתית שהפרסום בראשיתה והצרכן הניזוק באחריתה. כך נקבע בדנ"א **ברזני**: "... נוסיף ונאמר כי קשר סיבתי (עובדתי ומשפטי) הנדרש מהוראות סעיף 2(א) לחוק, אינו משמיע מאליו, לדעתי, הסתמכות מפורשת וישירה של צרכן על מצג שהציג עוסק. זאת, שלא כהוראות חוק אחרות, ובהן הוראת סעיף 56 לפקודת הנזיקין, שלפיהן נדרש מפורשות קשר סיבתי של הסתמכות. אפשר שצרכן לא יסתמך באורח ישיר על מצג של עוסק, ובכל-זאת יתקיים קשר סיבתי נדרש, דהיינו כי מצגו של העוסק היה (כלשונו של סעיף 64 לפקודת הנזיקין) "הסיבה או אחת הסיבות לנזק". כך הוא למשל במקום שניתן להוכיח כי פרסום שפרסם עוסק – פרסום העלול להטעות צרכן בעניין מהותי – הניע שרשרת עובדתית שבסופה נגרם לצרכן נזק. דוגמה: פרסום פלוני הטעה את פלוני, וניתן להצביע על קשר סיבתי בקירבה ראויה בין אותו פלוני לבין צרכן שנגרם לו נזק. לשון אחר: בהקשר עניינו ראוי לפרש את מושג ההסתמכות בפרישה רחבה, ככולל לא אך הסתמכות ישירה בלבד ... פרסום העלול להטעות צרכן מגבש עוולה כהוראת סעיף 2(א) שלחוק. וכשמתקיים קשר סיבתי ראוי בין אותו פרסום לבין נזק שנגרם לצרכן – יהא זה קשר סיבתי ישיר על דרך של הסתמכות או קשר סיבתי עקיף על דרך של שרשרת סיבתית ראויה מן הפרסום ועד לצרכן – יהא אותו צרכן זכאי לפיצוי. **לשון אחר: על הצרכן התובע להראות כי הפרסום המטעה הניע שרשרת אירועים שבסופה הגיעה אליו וגרמה לו נזק**" (דנ"א **ברזני**, פסקאות 40-39 לפסק דינו של כב' השופט חשין, ההדגשות נוספו). **די בהפצתו של הקטלוג המטעה לרוקחים ולנקודות המכירה בראשיתה של השרשרת העובדתית, והנזק שנגרם לצרכן בסופה של השרשרת כדי לספק את דרישתו של המחוקק**. יודגש בהקשר זה כי נקודות המכירה הנזכרות אינן בהכרח מאוישות

ב"איש מקצוע" בעל השכלה רפואית. לא מן הנמנע כי כנקודת מכירה ייחשבו גם חנויות טבע, מדפי מוצרים טבעיים בבתי מרקחת ובחנויות כלבו וכיוצא באלו. יש לזכור כי כתוסף מזון, משווק המוצר באופן חופשי, בצורה נגישה וללא מרשם. משכך, אין הצרכן נדרש כלל לאיש מקצוע "מתווך" בינו ובין מוצר המדף...

65. פסיקה זו אושרה בידי ביהמ"ש העליון שהיה ער לסוגיית ההסתמכות, וקבע כי מדובר בעניין הנוגע **לכימות הנזק** אשר יש לבררו במסגרת התובענה לגופה, ראה רעא 7540/10 **אלטמן רוקחות טבעית (1993) בע"מ נ' אילן ג'אן** (11.12.2011, פורסם ב"נבו"):

> "כמו כן סבורים אנו כי הדיון בטענות המשיב מתאים להתברר בדרך של תובענה ייצוגית. אכן, כפי שטוענות התובעות בבקשת רשות הערעור, לא ניתן להחעלם ממספר קשיים העשויים להתעורר במסגרת הדיון בתובענה הייצוגית במקרה דנא. כוונתנו בעיקר לסוגיית כימות הנזק שנגרם לחברי הקבוצה ולשאלת ההסתמכות על הפרסום המטעה. **ואולם, בית המשפט המחוזי היה ער לסוגיות אלה במסגרת הדיון בבקשת האישור.** כך, לעניין הנזק ציין בית המשפט המחוזי כי נוכח העובדה שהתוסף הקל על תסמיני הכאב של המשיב, הרי שהוא וצרכנים דומים לו נהנו ממנו במידה מסוימת. לפיכך, קבע בית המשפט כי הנזק שנגרם הינו בגובה חלק מהסכום ששולם עבור התוסף ולא בגובה הסכום במלואו, כפי שנטען בבקשת האישור. **ברי, כי שאלת כימות הנזק תתברר במסגרת הדיון בתובענה הייצוגית לגופה.**"

66. כמפורט לעיל בחלק העובדתי, התובע הוטעה מאי סימון כי המוצר כדין ובשל כך נגרמו לו הנזקים שפורטו לעיל.

<u>גרימתו של נזק</u>

67. נגרם לתובע נזק ממוני ובלתי ממוני מובהק. הנזק מפורט בקשר עם עילת הפרת חובה חקוקה.

<u>ב.4. הגדרת הקבוצה והסעדים המגיעים לכלל חברי הקבוצה</u>

<u>ב.4.1 כללי:</u>

68. יובהר ראשית, כי בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות תפקידו של בית המשפט הנכבד הוא להגדיר את קבוצת התובעים, כאמור בסעיף 10(א) לחוק בו מצויין כי "אישר בית המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה".

69. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת לאשר את ניהול התובענה בשם קבוצת הצרכנים הבאה:

> "כל צרכן אשר רכש סירופ משקה מתוצרת הנתבעת מסידרת "מיצמיץ" ואשר רשימת רכיביו הכילה את תוסף המזון סוכרלוז E-955 וזאת מבלי שהנתבעת גילתה לציבור הצרכנים את מטרתו הטכנולוגית של הרכיב ו/או כי המדובר בממתיק".

<u>ב.4.2 צווי עשה וסעד הצהרתי:</u>

70. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו הצהרתי, ולפיו הנתבעת הפרה את הוראות הדין. כמו כן, מתבקש ביהמ"ש הנכבד ליתן צו עשה, ולהורות לנתבעת לתקן את הסימון על אריזת המוצר את התפקיד הטכנולוגי, ממתיק.

71. סעד שכזה חינו אפשרי ואף ראוי בהתאם להוראות חוק תובענות ייצוגיות. כפי שנקבע בידי כב' השופט אלטוביה בבש"א (ת"א) 21177/04 **גינדי טל נ' מגדל חברה לבטוח בע"מ** (נבו, 15.1.2009):

"כפי שנקבע לעיל, הפרו המשיבות את חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן בכך שלא הסבו את תשומת לבם של המבוטחים המשרתים בצה"ל כי בעת השרות כפופה יכולת ניצול הפוליסות להוראות רשויות הצבא. **לפיכך, יש להיעתר לבקשתם של התובעים ולהעניק להם את הסעד ההצהרתי החלופי הנדרש על ידם, היינו תיקונם של הפגמים שנפלו בפוליסות...**

לא נותר אלא לקבוע כיצד על המשיבות למלא אחר חובת הגילוי הייזום בקשר עם הוראות הדין הצבאי. באשר לכך, יש להחייחס לנדרש מהמבטח בשני מועדי הזמן הרלוונטיים למידע נשוא התובענה, היינו בשלב עובר לכריתתו של הסכם הביטוח ובמהלך תקופת הביטוח עובר לגיוסו של המבוטח. ראשית – על המשיבות, לכלול בפוליסת הביטוח פיסקה "בולטת", במשמעות שניתן למונח זה בדין הביטוח, המפנה את תשומת לב המבוטח כי השימוש בפוליסה כפוף בעת השרות הצבאי להוראות הצבא המשתנות מפעם לפעם. שנית – על המבטח ליידע את המבוטח לקראת מועד גיוסו הצפוי, במועד שמאפשר ביטול ההתקשרות מבחינת גבית תשלומי הפרמיה, כי אופן השימוש בכיסוי הביטוחי מושפע מהוראות הצבא..

כן ראה בש"א 3423/07 **דוד סלומון נ' מחלבות גד בע"מ** (נבו, 3/9/2009), ת.צ (מרכז) 1925-08-09**אמיררוזנברגנ' אי.פי.אי. (תנועהוחניה) (ישראל) בע"מ** (נבו, 5/7/2010).

ב.4.3 סעד כספי

72. הערכת הנזק בשלב זה הינה בעייתית, הואיל ובידי התובע חסרים נתונים המצויים בידי הנתבעת. לכן, נערך בשלב זה חישוב על סמך הערכות **תוך שהתובע מותיר בידיו את האפשרות לתקן את תחשיב הנזק המצרפי עת יתקבלו נתונים מידי הנתבעת**. הערכת הנזק מותנית בין השאר בנתון כמותי אודות כמות המכירות, ממנו ניתן יהיה להסיק מבחינה סטטיסטית את כמות הרוכשים ובכך להעריך את הסעד בראש הנזק בדמות "פגיעה באוטונומיה". הנזקים מפורטים לעיל:

73. אין לתובע נתונים מדויקים בדבר היקף מכירות המוצר נשוא התביעה ע"י הנתבעת. בהינתן כי מחזור מכירות המוצר מיום תחילת המכר ובכפוף למועדי ההתיישנות הקבועים בחוק עומד על 5,000,000 ש"ח, הרי כי בהתאמה לנזקו של התובע, (50%) יוערך הנזק הממוני בסך של 2,500,000 ₪.

74. לעניין הנזק הבלתי ממוני של הקבוצה, מעת והמוצר נמכר במרכולים שונים ובמחירים שונים, יוערך מחירו בסך של 10 ₪ ליחידה. מכאן כי בהערכה שמרנית נמכרו כ 500,000 פריטים, ובדומה לנזקו הבלתי ממוני של התובע, יוערך נזקו של כל צרכן בסך של 30₪ (30 * 500,000) ביחס לכל פריט שנצרך. מכאן כי נזקם הבלתי ממוני של חברי הקבוצה יוערך בסך של 15,000,000 ₪.

75. סך הנזק הממוני והבלתי ממוני יוערך אם כן בסך של 17,250,000 ₪, על אף האמור ומעת והמדובר בתובענה ייצוגית יוערך הנזק באופן שמרני ב 3,000,000 ש"ח

76. "דרך המלך" במתן סעד במסגרת תביעה ייצוגית הינה באמצעות פסיקת פיצוי אינדיבידואלי לכל חבר בקבוצת התובעים.

77. בהקשר זה, קובע סעיף 20(א) לחוק תובענות ייצוגיות באופן חבא:

(א) הכריע בית המשפט בתובענה הייצוגית, כולה או חלקה, לטובת הקבוצה שבשמה נוהלה התובענה הייצוגית, כולה או חלקה, רשאי הוא במסגרת החלטתו על מתן פיצוי כספי או סעד אחר לחברי הקבוצה להורות, בין השאר, הוראה כמפורט להלן, לפי הענין, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להכביד כמידה העולה על הנדרש על חברי הקבוצה או על בעלי הדין:

(1) על תשלום פיצוי בסכום או על מתן סעד אחר, המיועדים [illegible]

(1) על תשלום פיצוי כספי או על מתן סעד אחר, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור;

(2) על כך שכל חבר קבוצה יוכיח את זכאותו לפיצוי כספי או לסעד אחר;

(3) על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה, ובלבד שסכום הפיצוי הכולל ניתן לחישוב מדויק על יסוד הראיות שבפני בית המשפט; הורה בית המשפט על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל כאמור, רשאי הוא להורות בדבר חלוקה בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנזקיהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותו לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל

פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; נותרה יתרת סכום לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, יורה בית המשפט על העברתה לאוצר המדינה."

78. החוק קובע מנגנון גמיש במסגרתו יהא רשאי ביהמ"ש לקבוע כיצד ניתן יהיה להוכיח את נזקם האישי של החברים בקבוצה, כאשר בהתאם לסעיף 20(א)(3) יתרת הכספים – אשר לא יידרשו – תועבר לאוצר המדינה.

79. את חישוב הסך הכולל של הפיצוי לחברי הקבוצה ניתן יהא לעשות באמצעות כלים סטטיסטיים או בדרך של אומדנא. כפי שנקבע למשל ע"י ביהמ"ש העליון בע"א 345/03 **רייכרט נ' יורשי המונח משה שמש ז"ל** (ניתן ביום 7.6.07):

"סיכומם של דברים עד כה, עקרונית ניתן לקבוע את הנזק בתובענות ייצוגיות בדרכים שונות אשר מיושמות בקשת רחבה של מצבים. מן הצד האחד עומדת, כנקודת מוצא, דרך ההוכחה הקבועה בסעיף 20(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות ובתקנות ניירות ערך, לפיה מוכח הנזק באמצעות הגשת תצהירים על-ידי כל אחד מחברי הקבוצה. דרכי הוכחה נוספות, אשר קרובות במהותן להליך האינדיבידואלי, מבוססות על קביעת נזקו של כל אחד מחברי הקבוצה אך זאת, ללא ניהול הליך מפורט של הגשת תצהירים, אלא באמצעות חישוב כללי המבוסס על נתונים עובדתיים שאינם שנויים במחלוקת או ניתנים להוכחה פשוטה. ניתן, כמובן, לשלב בין שתי הדרכים, על-ידי התוויית נוסחה כלליה שתיושם, לגבי כל אחד מיחידי הקבוצה, על-פי הנתונים המיוחדים הנוגעים לו. מן העבר האחר, קיימות דרכים נוספות לקביעת הפיצוי, המבוססות על קביעת סכום הנזק הכולל שנגרם לקבוצה כולה באמצעות שיטות שונות שפורטו לעיל. לבסוף, במקרים בהם לא ניתן לחשב את הנזק (אף שאין חולק כי נגרם), קיימת אפשרות לקבוע את סכום הפיצוי גם על דרך האומדנה."

80. במידה ויתגלו קשיים באיתור חלק מחברי קבוצת התובעים (מה שסביר מאוד בהתחשב בסכום התביעה הנמוך), ניתן יהיה ליישם את עקרונות "הפיצוי לטובת הציבור" הקבועים בסעיף 20(ג) לחוק:

"מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו מעשי בנסיבות הענין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את החשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות הענין."

81. פסיקת סעד לטובת הציבור הוכרה גם כסעד ראוי בפסק-דינה של כבוד השופטת נאור בענין **תנובה נ' ראבי** (בעמ' 687):

"שאלת הסעד ושאלת הגדרתה של "הקבוצה" הן שאלות שיש ביניהן, כפי שנראה, קשר גומלין הדוק. בית המשפט עמד בצדק על כך שאין דרכם של צרכנים לשמור קבלות בגין רכישת החלב, ויהיה קושי במשפט עצמו בהבאת ראיות בידי תובעים

פוטנציאליים. נראה לי שפתרון אפשרי לקושי בזיהוי חברי הקבוצה שסביר שאכן יתעורר הוא שייקבע פיצוי לטובת הקבוצה או לטובת הציבור...

לבית המשפט סמכות רחבה לקבוע את הסעד, ועמדתי היא שגם בתביעות לפי חוק הגנת הצרכן ניתן לקבוע סעד לטובת הציבור או סעד לטובת הקבוצה."

82. בהתאם לקביעה זו, ובמסגרת אותו הליך, נפסק פיצוי לטובת הציבור בסך של 38.5 מיליון ₪. לפסיקות ערכאות נמוכות יותר אשר העניקו פיצוי לטובת הציבור במסגרת פסקי דין בתובענה ייצוגית (להבדיל מהסדרי פשרה) ראה בין היתר **ת"צ 4398-09-08 ליטבין ואח' נ' בלה שלומקינס בע"מ ואח'** (נבו, 30.1.2011), ת"צ (ת"א) 176317-09 **ד"ר צבי ברק עו"ד נ' חניוני עוז בע"מ** (נבו, 16.1.12).

שכר טרחה וגמול

83. תקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע 2010, מורות כי יש לפרט במסגרת בקשה לאישור תובענה ייצוגית גם את דרך חישוב הגמול לתובע המייצג ושכר הטרחה לבא כוחו. סעיף 23(ב) לחוק תובענות ייצוגיות – המתייחס לשכר טרחת עורך הדין - קובע באופן הבא:

"בקביעת שיעור שכר הטרחה של בא כוח מייצג לפי סעיף קטן (א), יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:

(1) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;

(2) מורכבות ההליך, הטרחה שטרח בא הכוח המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, וכן ההוצאות שהוציא לשם כך;

(3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית;

(4) האופן שבו ניהל בא הכוח המייצג את ההליך;

(5) הפער שבין הסעדים הנתבעים בבקשה לאישור לבין הסעדים שפסק בית המשפט בתובענה הייצוגית.

ואילו סעיף 22(ב) לחוק תובענות ייצוגיות– המתייחס לגמול לתובע המייצג - קובע באופן הבא:

"בקביעת שיעור הגמול יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:

(1) הטרחה שטרח התובע המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, בפרט אם הסעד המבוקש בתובענה הוא סעד הצהרתי;

(2) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;

(3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית."

84. אנו מציעים, כי שכר הטרחה והגמול ייקבעו כחלק מהתועלת שהביאה בקשת אישור זו לחברי הקבוצה ו/או כפונקציה מהסעד האופרטיבי אשר יושג באמצעות בקשת אישור זו, כן אנו מציעים כי בקביעת גובה הסכומים יתחשב ביהמ"ש הנכבד אף בעניינים הבאים:

(א) התועלת שתצמח לחברי הקבוצה מהפסקת ההטעיה ומשיווק מוצר הנתבעת שלא בהתאם לדין.

(ב) מידת החשיבות הציבורית של התביעה, העוסקת בסימון המנוגד לדין של מוצרי מזון.

(ג) העבודה היסודית שהושקעה בהגשת התובענה ובכתיבתה. בכתיבת הבקשה הושקעו עשרות רבות של שעות עבודה.

85. בשלב זה, ומקום בו גודל הקבוצה וגובה הסכומים שנגבו מחבריה, אינו ידוע, הרי שאין מקום לנקוב בנתונים מספריים ביחס לשיעור שכר הטרחה והגמול.

ד. <u>אחרית דבר</u>

86. מהאמור לעיל עולה, כי מתקיימים כלל התנאים הנדרשים לצורך אישורה של התובענה כייצוגית וכי תובענה זו מגשימה את תכליותיו של החוק.

87. מכל האמור לעיל מתבקש ביהמ"ש הנכבד לעשות שימוש בסמכותו ולהורות כדלקמן:

(א) לאשר את ניהול התובענה כתובענה כייצוגית, לדון בה ולהכריע בה לטובת התובע.

(ב) להורות על הדרכים להוכחת נזקם של יחידי הקבוצה.

(ג) לפסוק לטובת חברי הקבוצה פיצוי כאמור בבקשת האישור או כל סכום אחר אותו ימצא ביהמ"ש הנכבד לנכון לפסוק בנסיבות העניין בהתחשב בין היתר בשאלה אם לאחר הגשת התביעה המשיכה הנתבעת במעשיה הפסולים.

(ד) להורות על מתן צווי עשה וצווים הצהרתיים כמפורט לעיל, לרבות <u>**שינוי הסימון על גבי האריזה**</u>.

(ה) לפסוק פיצוי מיוחד לתובע בגין הטרחה, והסיכון אותו נטל על עצמו למען חברי הקבוצה.

(ו) להורות על תשלום שכר טרחה לעורכי הדין המייצגים בהתאם לשיקולים שפורטו לעיל.

_____

דוד אנגור, עו"ד

ב"כ התובע

יפוי כח

אני(ו)החי"מ, יונתן ישראלי ת.ז. 025686411 ממנה(ים) בזה את **עוה"ד אנגור דוד ו/או שלומי כהן מרח' חבונים 2 נתניה**, לחיות באי-כוחי(נו) ולפעול עבורי(נו) **בפני בית המשפט המחוזי בירושלים** בנוגע להגשת **בקשת אישור להכיר בתביעה כייצוגית נגד זלכל בע"מ, ח.פ. 520034208** ובכל תערעורים, ובכל הערעורים, ערעורים שכנגד, דיון מחדש, דיון נוסף, התנגדויות ו/או משפט חוזר בענין זה, עם זכות ורשות לתתום ולחגיש בשמי(נו), כל מיני תביעות, עתירות, בקשות, לרבות בקשות לבית המשפט הגבוה לצדק, הזמנות, התראות נוטריוניות, קובלנות פליליות, התנגדויות, כתבי הגנה, תביעות נגדיות, כתבי ערעור וערעור נגדי, בכל הדרגות עד הדרגה האחרונה ועד בכלל, ולהופיע בשמי(נו) לשם כך בפני כל בתי חמשפט ו/או בתי דין ו/או טריבונלים שיפוטיים ו/או טריבונלים מעין שיפוטיים ו/או שופט תוקר ו/או וועדות בסמכות של וועדות חקירה ו/או משרדי ההוצאה לפועל ו/או כל בורר או בוררים ו/או מוסדות ממשלתיים ו/או עירוניים ו/או ציבוריים ו/או פרטיים; בא כוחי(נו) תניל יהיה רשאי, לפי ראות עיניו בשמי(נו), להגן, לתצטרף כצד שלישי, לצרף צדדים שלישיים, להשביע, לשמוע עדים, לקבל תצהירים ולחנשימם, לחכחיש כתבים, חתימות וחותמות, להתפשר בענין הניל על דעת עצמו, לקזז, לחפסיק לגמרי או זמנית את חחליך המשפטי או לוותר עליו, כולו או מקצתו, לנחל את הענין לפי ראות עיניו, למסור את הענין לבוררות, למנות בורר, להזמין עדים, למנוח מומחה(ים), לדרוש עיקולים זמניים וסופיים או אחרים, להגיש המרצות, להשיב לשאלות, ליתן פרטים נוספים ולבקשם, לחגיש ולחתום על כתבי טענות, בקשות קבלת כתבי בי דין וכל מסמך משפטי אחר, לעשות את כל הפעולות ולנקוט בכל החליכים לפי חוק החוצאה לפועל והתקנות שחותקנו על פיו, לגבות ולקבל כספים חמגיעים לי (לנו) או שיגיעו לי (לנו) בעתיד בקשר לניל, לעשות כל דבר ולנקוט בכל חליך על פי חוק סדר חדין הפלילי ותקנותיו, תקנות סדר הדין האזרחי וכל תקנות סדרי דין בבתי משפט ובבתי דין ובטריבונלים שיפוטיים, לעיין בפרטיכלים, עדויות, מסמכים רפואיים ומסמכים כלשהם בבתי משפט, בטריבונלים שיפוטיים, ועדות חקירה, במשטרת, ובכל מוסד ו/או גוף ו/או אדם אחרים ולחעתיקם ו/או לצלמם, לעשות את כל אותן ההוצאות בקשר לענין הניל שימצא לנכון ולמועיל בקשר לענין הניל, והחי"מ לא יערער(ו) על מעשיו של מורשי הניל או מעשי ממלא מקומו ו/או חבא מכוחו בתוקף יפוי כח והרשאה אלה, בדרך כלל הנגיע(ו) מוסר(ים) בזה לבא כוחי(נו) הניל את כל הסמכויות הניתנות למסירת על פי החוק לבא כח בענין הניל.

בא כח הניל יהיח מוסמך לחתפשר בכל החיק ו/או לבטלו לפי שיקול דעתו בלבד ומבלי לקבל את חסכמתי(נו).

לבא כוחי תהיה הזכות לקזז מכל סכום כספי חמגיע ושיגיע לי(נו), בחתאם לחשבונכם, לרבות הוצאות משפט שיופסקו לטובתי(נו). את שכר טרחתו והוצאותיו וכן לעכב תחת ידו כל כסף חמגיע ושיגיע לי(נו) כאמור וכן ניירות, מסמכים ותעודות שלי(נו) ו/או המגיעים ושיגיעו לי(לנו) הנמצאים או שיימצאו תחת ידו, עד לסילוק כל תביעה או תביעות שלו כלפי(נו) מכל סוג שהוא.

לבא כוחי(נו) תחיה הזכות להפסיק את ביצוע השליחות בשמנו בכל עת, לרבות אם לא ישולם שכרו על ידנו בשלמות.

ולראיה באתי(נו) על החתום היום, יום 23 לחודש מאי שנת 2017.

חתימה

הנני מאשר את החתימות הניל: עו"ד אנגור דוד
מ.ר. 38961

מדינת ישראל

בית המשפט ה שלום ב ירושלים תאריך 25/5/17

טופס 1 - פתיחת הליך אזרחי

(לפי תקנה 7 א(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984)

סמן במשבצת המתאימה:

1. **המסמך המוגש**

☒ תובענה עיקרית ☐ ערעור ☐ ערעור שכנגד	☐ הודעה לצד ג'	☐ תביעה שכנגד	☐ בקשה בכתב המוגשת לפני פתיחת התיק העיקרי

2. **(א) סוג תיק בהליך אזרחי**

☐ אבעיה	☐ בקשה לאישור עיקול	☐ בקשה לפי חוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008	☐ בקשה לתשלום תכוף	☐ הגבלים עסקיים	☐ הטרדה מאיימת וצו הגנה	☐ המרצת פתיחה	☐ המרצת פתיחה בוררות	☐ ועדת ערר	☐ חוזה אחיד
☐ חיקור דין אזרחי	☐ ניהול רכושם של נעדרים או שבויים	☐ ערעור אזרחי	☐ ערעור בחירות	☐ ערעור על בית דין למשמעת	☐ ערעור על בית דין משמעתי של רשויות מקומיות	☐ ערעור על בית דין משמעתי של עובדי מדינה	☐ ערעור על בית דין משמעתי של לשכת עורכי הדין	☐ ערעור לפי חוק חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950	☐ ערעור על החלטת ועדה
☐ ערעור מיסים	☐ ערעור נוער אזרחי	☐ ערעור על החלטת רשם בית המשפט	☐ ערעור שונה אזרחי	☐ ערר על פי חוק המים, התשי"ט-1959	☐ עתירות אסירים	☐ פירוקים	☐ פשיטת רגל	☐ רשות ערעור אזרחי	☐ רשות ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל
☐ רשות ערעור על תביעות קטנות	☐ שכירות	☐תיק אזרחי	☐ תיק אזרחי בסדר דין מהיר	☐ תיק אזרחי בסדר דין מקוצר	☐ תביעת בוררות	☒תובענה ייצוגית			

(ב) סוג תיק בהליך משפחה

☐ אימוץ	☐ אפוטרופסות	☐ אכיפת פסק חוץ	☐ בקשה לאישור עיקול	☐ הטרדה מאיימת וצו הגנה	☐ היתר נישואין	☐ יישוב סכסוך	☐ ערעור משפחה	☐ ערעור על החלטת רשם	☐ רשות ערעור משפחה
☐ שינוי שם	☐ תביעת בוררות	☐ קביעת גיל	☐ התרת נישואין	☐ תיק הסכם	☐ תיק משפחה	☐ תביעת נזקקות	☐ תיק עזבונות	☐ ערעור משפחה אימוץ	

3. ☒ **סכום התביעה (בתביעות כספיות בלבד):**
3,000,000

4. ☐ **סוג עניין (יש למלא בהתאם להודעת מנהל בתי המשפט לפי תקנה 7א(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד- 1984 כפי שמתפרסמת ברשומות מזמן לזמן):** מקרקעין בסמכות ירושלים - אזורים (באפשרותך לבחור יותר מסוג עניין אחד באותו התיק, והאגרה שתשולם היא האגרה הגבוהה ביותר)

5. **בעלי הדין- פרטי מגיש התובענה (די בציון פרטי בעל הדין הראשון)** ☐ **קטין** ☐ **חסוי**

שם (פרטי ומשפחה/חברה/מוסד)	מספר זהות/ מספר ח"פ	מספר טלפון	כתובת
יונתן ישראלי	025686411*		

* בהתאם לתקנה 7א(ו) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, אם אין בידי מגיש התובענה "מספר זהות" כהגדרתו בתקנות האמורות, עליו לפרט את הטעמים לכך. לפיכך, אם אין ברשותך מספר זהות, נא פרט: _____

6. **פרטי בעל-דין שכנגד:**[1] (די בציון פרטי הנתבע הראשון) ☐ **קטין** ☐ **חסוי**

שם (פרטי ומשפחה/חברה/מוסד)	מספר זהות/ מספר ח"פ	מספר טלפון	כתובת
בנק מזרחי	520034208		רח' שלמן 1 תל אביב
בעניין עיזבון המנוח (בתיקי עזבונות בלבד)	**מספר זהות**	**תאריך פטירה**	

7. **אחר:**
☐ הוגשה בקשה לפטור מתשלום אגרה בהתאם לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 או תקנות בית המשפט לעניני משפחה (אגרות), התשנ"ו-1995.

8. **פרט בקשות שנפתחו לפני פתיחת ההליך הנוכחי:**

מספר תיק	שם התיק	תיאור

9. **פרטי בא כוח** (אם מגיש התובענה מיוצג)

שם עורך הדין (שם פרטי ושם משפחה)	שם משרד עורך הדין	מספר רשיון	מספר פקס	מספר טלפון
אוהד קדוש	אוהד קדוש	73896	09-7737812	09-7684699

אני מצהיר כי ידוע לי שסעיף 4 לטופס זה משמש, בין היתר, לצורך שומת אגרת בית משפט ואני מתחייב כי אין התובענה כוללת סוגי עניין שלא פורטו בסעיף 4 לטופס זה.

25/5/17
תאריך

חתימה

[1] בהתאם לתקנה 9(2) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, פרטי הנתבע ימולאו עד כמה שניתן לברר.